

# Cooperació

OCTUBRE 2007

19



Gran èxit  
de participació  
a la primera  
Festa de la  
Cooperació  
Catalana

S. A. - ACCD



Agència Catalana  
de Cooperació  
al Desenvolupament



Generalitat  
de Catalunya

# LA VINYETA DEL MES



- 3 Editorial
- 4 En profunditat
- 8 Les notícies de l'Agència
- 10 Aproximació a
- 12 Àfrica subsahariana
- 14 Amèrica Central i Carib
- 16 Amèrica del Sud
- 18 Pau i Acció Humanitària
- 20 Sensibilització
- 22 Breus
- 23 Cultura solidària
- 24 Contraportada



## Seguim fent C+ i millor!

La primera edició de la Festa de la Cooperació Catalana ha estat un èxit de participació ciutadana que ens ha permès als diversos actors de la cooperació al desenvolupament a Catalunya donar a conèixer la tasca que fem arreu amb els recursos públics que destina el Govern de la Generalitat a aquest àmbit.

Un espai de trobada dels actors de la cooperació amb la ciutadania per rendir-hi comptes més enllà de les memòries anuals o de les compareixences al Parlament en un ambient festiu, lúdic i participatiu obert a tothom, per a compartir amb la família, els amics i els veïns, tot escoltant música arribada de diferents racons del món, participant en tallers i xerrades, escoltant contes o coneixent jocs d'altres llocs. Una oportunitat per passejar pels expositors on ONGs, universitats, associacions juvenils, col·lectius d'immigrants, sindicats i organitzacions empresarials, a més de la Generalitat i els ajuntaments catalans, hem tingut l'oportunitat d'explicar què és el que estem fent, on i perquè.

La festa també vol ser un instrument de sensibilització de la ciutadania perquè amb la nostra activitat quotidiana, consumint de manera responsable, viatjant de manera respectuosa amb la cultura i els territoris, optant per un model financer ètic i comprant productes de comerç just, també incidim en la reducció de les desigualtats i afavorim un desenvolupament global equitatiu i sostenible.

En definitiva, una primera presentació col·lectiva de la Cooperació Catalana que, amb tota satisfacció podem dir, ha rebut una magnífica resposta de públic, participants i mitjans de comunicació. Un èxit fruit del compromís i la dedicació de moltes persones que, tant des de les seves entitats, coordinadores o federacions, com des de les nostres institucions, han donat forma i han dotat de contingut aquesta magnífica trobada i sense les quals, és evident, no hauria estat possible. Des de la direcció de l'ACCD volem aprofitar aquest espai per agrair l'esforç de totes les persones que heu compartit amb nosaltres la il·lusió i l'esforç per a fer possible la Festa. Entre tots, els actors i la ciutadania amb el seu suport i impuls, estem construint un model de cooperació basat en l'enfortiment de les capacitats de les dones i homes dels països desfavorits per tal que siguin els autèntics protagonistes del seu desenvolupament. Un model de Cooperació Catalana compromès, transformador i de qualitat. Gràcies i a seguir fent C+ i millor!



**Andreu Felip i Ventura**

Director de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)



Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament



Edita:  
Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament  
Departament de la Vicepresidència  
Generalitat de Catalunya  
Via Laietana, 14, 4a planta - 08003 Barcelona  
Tel. +34 93 567 64 00 Fax: +34 93 567 64 07  
Correu electrònic: [accd@gencat.net](mailto:accd@gencat.net)  
Web: [www.cooperaciocatalana.net](http://www.cooperaciocatalana.net)

Coordinadora de l'Àmbit de Comunicació	Anna Salvador i Alonso
Redacció	Sandra Arolas i Farré, Ferran Civit i Martí, Eva Vicens Andrés i Dani Vilaró Donat
Col·laboradors / es	Equip tècnic de l'ACCD
Maquetació	Àmbit de Comunicació de l'ACCD
Impressió	Signes, disseny i comunicació, s. l.

Dipòsit legal: B-17309-2005  
ISSN 1887 - 8830

# En profunditat



**El Parc de la Ciutadella de Barcelona va acollir el darrer dissabte 6 d'octubre la 1a Festa de la Cooperació Catalana amb un gran èxit de participació i públic. Sota el lema "Fem C!", la Festa va reunir els principals agents de cooperació al desenvolupament de Catalunya, alhora que va oferir actuacions musicals, espectacles itinerants, exposicions, tallers i activitats diverses pensades per a públics de totes les edats.**

## A. S. A. - ACCD

De cooperació se'n fa molta i des de fa molt de temps a casa nostra; Catalunya és un país solidari, compromès, amb una gran tradició d'associacionisme i treball en xarxa. I ho ve fent tant des de les institucions públiques, com des de les ONGs, les universitats, els sindicats, el món empresarial, les associacions juvenils o els col·lectius d'immigrants. Entre tots plegats se n'està fent molta de feina, i per això la Festa de la Cooperació Catalana ha volgut reunir-ne tots els protagonistes en un ambient lúdic i festiu per tal de difondre aquesta tasca, rendir-ne comptes i compartir-la amb els i les ciutadanes de Catalunya a qui vol seguir convidant a fer pinya per tal d'ajudar no només al desenvolupament dels pobles i les persones més empobrides, sinó a fer una mica millor, també, la pròpia societat en què vivim. Perquè sabem que amb les

nostres actituds del dia a dia també podem començar a fer canviar i millorar les coses, i perquè aquesta feina de sensibilització i pedagogia al nostre país ha de ser i és una de les principals responsabilitats de la Cooperació Catalana.

Amb aquesta trobada de caràcter popular i amb activitats dirigides a grans i petits, l'ACCD ha volgut donar a conèixer a la ciutadania, doncs, les activitats que es duen a terme a Catalunya i des de Catalunya en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, tant des de l'administració pública com des de la mateixa societat civil i aquelles altres entitats i actors catalans que fan cooperació des d'àrees de treball molt diverses. I ho ha volgut fer incidint especialment en el context i la situació dels països del Sud que motiva la necessitat de la cooperació internacional, sobre el perquè cal cooperar i com cal fer-

ho entenent que la pedagogia ha de ser un eix transversal d'actuació-, i en quina és la política pública de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya i quina és la participació en la seva execució, així com la que fan els seus diversos departaments, en general, i més en particular, la que gestiona i coordina l'ACCD, organitzadora de la Festa.

L'espai central de la Festa de la Cooperació Catalana va estar ocupat, com no podia ser d'altra manera, per una mostra dels actors i entitats que es dediquen a la cooperació al desenvolupament a Catalunya, que es va poder visitar al passeig dels Til·lers. A més a més d'aquesta mostra, entre les activitats que van tenir lloc al llarg de tot el dia al parc de la Ciutadella, s'hi van celebrar 3 taules rodones per a la reflexió i el foment del debat de qüestions de tanta actuali-

# FEM C! FEM C! FEM C!



## La Festa ha volgut explicar la Cooperació Catalana, alhora que obria un espai de reflexió sobre els temes de més actualitat

tat com ara les bones i males pràctiques en el món de la cooperació al desenvolupament, la diferenciació i particularitat de l'acció humanitària vers la cooperació, o quines són aquelles actituds o accions que qualsevol ciutadà o ciutadana pot emprendre per a ajudar al desenvolupament dels pobles i persones

més empobrides. Aquestes xerrades, que van centrar l'activitat de l'espai de la Casa de la Paraula, van comptar amb la participació de persones destacades del món de la cooperació a casa nostra, entre les quals Eduard Soler (FCONGD), Francesc Mateu (Intermón Oxfam), Pep Llobera (Observatori del Deute en

la Globalització), Natàlia Anguera (Acció contra la Fam), Laia Luthi (Farmacèutics Mundi), Anna Arrufat (Creu Roja Catalunya), Daniel Cando (Barcelona Solidària - Ajuntament de Barcelona), Arcadi Oliveres (Justícia i Pau), Xavier Montagut (Xarxa de Consum Solidari) i Jordi Marí (FETS).

# En profunditat



# Una festa per a tot tipus de públic



La Haima dels Contes del Món, coordinada per l'Associació de Narradors i Narradores, els Jocs del Món instal·lats a la popular plaça de la Cascada, les cercaviles de Pallassos Sense Fronteres i la visita del Pau del Clup Súper 3 i del grup infantil Macedònia van fer les delícies dels més menuts, mentre que les actuacions musicals de Xerramequ Tiquis Miquis, Miquel Gil, l'Orquestra Àrab de Barcelona, Sakapatú, Djokoto, Los Moussakis, Dept. i la coneguda banda de La Garriga, La Troba Kung-Fú, animava la Festa per als més grans. Tot plegat, acompanyat per la possibilitat de conèixer opcions de comerç just i consum responsable als espais reservats per a la restauració.

## Fem pinya per Fer C

El moment central de la Festa de la Cooperació Catalana va ser l'aixecada dels vuit pilars solidaris commemoratius dels vuit Objectius de Desenvolupament del Mil·leni, per a la qual els i les membres de la colla castellera dels Capsgrossos de Mataró van demanar l'ajuda de les persones presents fent pinya, en un clar missatge que la Cooperació Catalana la volem i l'hem de fer entre tots i totes



# les notícies

## Minoves reclama una cooperació com amb la plurinacionalitat de l'Estat



### REDACCIÓ - ACCD

**El director de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària de la Generalitat de Catalunya, David Minoves, va fer aquesta denúncia en la Trobada de Cooperació Espanyola per al Desenvolupament, que va tenir lloc a Madrid el 25 i 26 d'octubre.**

Minoves, que hi va participar com a màxim representant de la Generalitat de Catalunya en polítiques de cooperació al desenvolupament, va reclamar una profunda reflexió sobre el paper de les cooperacions

descentralitzades i va plantejar un seguit de preguntes retòriques que, no només li van servir de fil conductor per a explicar el valor afegit de la Cooperació Catalana, sinó que comportaven la denúncia implícita de la manca de coherència entre la cooperació espanyola i la realitat plurinacional de l'Estat, reconeguda per la legislació actual en diferents àmbits.

“És possible avançar cap a una cooperació conseqüent amb la realitat plurinacional, pluricultural i plurilingüe de l'Estat espanyol?”,

es preguntava Minoves. I, en la mateixa línia, seguia: “Pot la cooperació espanyola desplegar un marc de treball internacional que respongui a la pluralitat d'actors públics que actuen en aquest àmbit?”.

David Minoves es responia ell mateix a les seves preguntes entenent que: “Si estem d'acord que la descentralització administrativa i l'autogovern respon a una voluntat política de representar millor la diversitat a l'Estat, i que el principi de gestió local millora la qualitat



# de l'Agència

## seqüent



### Les opinions exposades a la trobada de Madrid

**Somaly Mam, premi Príncep d'Astúries de Cooperació Internacional 1998 i presidenta de "Acting for Women in Distressing Situations":** "Al meu país -Camboja-, no hi ha dret a parlar, a tenir una educació, no podem dir NO. I hi ha un greu problema que es diu TRÀFIC..."

**José Graziano da Silva, representant regional de la FAO per a Amèrica Llatina:** "El creixement d'Amèrica Llatina ens ha ajudat a millorar, però lamentablement, no

és condició suficient per acabar amb la pobresa i els alts nivells de desigualtat existents a la regió"

**Javier Ponce, del Gabinet de Presidència d'Equador:** "Cal plantejar la globalització més enllà de la cooperació i la tolerància. És important que legitimem cultures"

**Rafael Hernández, president de la Comissió de Cooperació al Desenvolupament de la Conferència de Rectors d'Universitats espanyoles:** "No hi pot haver desenvolupament sense formació, investigació i sensibilització de tota la ciutadania"

## L'ACCD recolza el Solidàrium de les comarques de Ponent

de les polítiques públiques, per què no aplicar aquest model en la nostra cooperació?"

Minoves va participar en la taula rodona "La cooperació és cosa de tots i totes", moderada pel periodista radiofònic Toni Marín, compartint espai amb Juan Pablo de la Iglesia, secretari general de l'AECI; Javier Ponce, del Gabinet de la Presidència d'Equador; Maria José Vázquez de Francisco, coordinadora de projectes de la Fundació ETEA; i Fernando Mugarra, expert de cooperació als països andins



El director de l'ACCD, Andreu Felip, i el coordinador de l'àmbit de cooperació de la mateixa, Enric Faus, van ser presents en la jornada inaugural de la VI Fira d'Entitats Solidàries de Lleida i la Mostra al Carrer d'Informació i Documentació per al Desenvolupament, per tal de mostrar novament el suport de la Generalitat de Catalunya i dels seus responsables de cooperació cap a la tasca que les entitats ciutadanes duen a terme en el terreny de la cooperació al desenvolupament arreu del territori del nostre país. Des de l'ACCD es concep la cooperació per a tota Catalunya.

La trobada, que enguany girava entorn de la Salut en els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, es va realitzar al llarg de la penúltima setmana d'octubre, tot aprofitant sempre que fos possible el carrer per aproximar la realitat de la cooperació de les terres de Ponent a la gent. Exposicions, xerrades i actes participatius pensats per a petits i grans han omplert tots els dies de la trobada. Els organitzadors de la fira s'han mostrat molt satisfets per l'alta participació tant de públic com d'entitats, que consolida el Solidàrium en la seva VI edició



# Aproximació a

## “Si no s’aposta per les dones, no s’acabarà amb les desigualtats”



S. A. - ACCD

de la democràcia també. Potenciar les dones és potenciar la societat.

### “El cos de la dona és un botí de guerra”

#### Quins són els objectius d’UNIFEM?

Tots els temes afecten a les dones, ja que no són una qüestió de números. Un dels eixos és la pobresa i la desigualtat, si les dones no tenen les seves demandes satisfetes no es poden apoderar i demanar els seus drets. El segon eix és la governança per promoure la igualtat real de gènere i els drets de les dones en tot tipus de règims polítics o en situació de conflicte, post-conflicte o pau. El tercer eix és la lluita contra la violència vers les dones. Hi ha el dret de les dones a viure una vida lliure de violències. La violència limita la llibertat de les persones. Tant la violència pública com la privada contra les dones segueix un mateix patró i es reproduïx i es retroalimenta i, per això, cal fer un pla global com el que és el programa “Ciutat sense violència per a les dones, ciutats segures per a tothom”. A les societats amb conflicte hi ha una situació particular

**F.C.M. - ACCD**

#### Quin ha estat l’impacte d’UNIFEM sobre la situació de la dona arreu del món?

El Fons de les Nacions Unides per al Desenvolupament de les Dones apareix per la pressió del moviment internacional de dones el 1975, dins l’Any Internacional de la Dona. Els drets de les dones són el mateix que els drets humans. Aquests drets els han conquerit les pròpies dones i és un resultat de la demanda de les dones. Actualment UNIFEM, nascut el 1976, ha crescut i tenim unes 15 oficines subregionals arreu del món i programes paï

a Uruguai i Colòmbia amb l’ajuda de l’ACCD. Si no s’aposta per les dones, no s’acabarà amb les desigualtats. Falta lideratge per a les dones. UNIFEM ha estat un catalitzador. Sense UNIFEM, moltes xarxes de dones potents no podrien funcionar, nosaltres les ajudem a tenir una massa crítica. La dona és la impulsora del desenvolupament, com s’ha demostrat amb el tema dels microcrèdits, però això és així des de què el món és món. Necessitem iguals espais que els homes, cal prioritzar la visualització. A més, cal recordar que les millors defenses de la pau són les dones. I

# Ana Falú, directora regional d'UNIFEM per al Con Sud i Brasil

que afecta les dones i el cos de la dona esdevé un botí de guerra, es converteix en objectiu de les violències. El quart eix se centra en la lluita contra la sida, que ha crescut especialment en el nostre gènere. I, cal tenir en compte que a part de sofridores de la malaltia, també acostumen a ser les cuidadores de les persones malaltes.

## **Manca perspectiva de gènere en cooperació al desenvolupament?**

Estem avançant de manera sostinguda. En el cas de la Cooperació Catalana ocupa un lloc específic i, alhora, transversal. S'entén que la cooperació pel que fa a igualtat de gènere va més enllà del concepte territorial i que és global. Arreu s'ha d'escoltar la veu de les dones, cal consultar-les i parlar amb les organitzacions respectives. Aquest és el nostre compromís conjuntament amb la cooperació al desenvolupament.

## **“Es precisa la complicitat d'un gènere amb l'altre”**

**A Xile hi ha Michelle Bachellet com a presidenta i a Argentina Cristina Fernández de Kirchner és la flamant presidenta. Quina és la realitat darrere d'aquests dos exemples?**

Precisament, Bachellet va ser la primera en crear un govern paritari i a fer polítiques de dones de manera prioritària. És una visualitza-

ció dins d'unes societats molt masculistes. Què hi hagi ministres dones de Defensa, això ajuda a canviar! Però no és suficient. Calen polítiques específiques que col·laborin en la igualtat de gènere. Calen lleis i recursos, sobretot recursos i que siguin sostenibles en el temps. Això implica temps que superen la dècada per lluitar contra segles d'inèrcia. Sostinc que els temes d'igualtat de gènere no reconeixen rendes o ingressos. Si bé cal privilegiar a les dones en situació de major vulnerabilitat, sí que cal també treballar en l'ampli espectre per poder tirar endavant. I sobretot en aquelles dones que poden modelitzar conductes. Calen models i precedents perquè aleshores tothom seguirà com un castell de naips. En el cas territorial on treballa, també cal sumar-hi la desigualtat de color de pell.

## **Quines són les receptes d'UNIFEM per eradicar la violència contra les dones?**

Cal avançar en les legislacions, tot modernitzant-les. Cal capacitar a tots els sectors socials, inclosos els judicials i polítics... El tema de la violència és complex que afecta la vida privada de les persones, per això costa incidir-hi. Qui més qui menys ha tingut experiències negatives al respecte. És molt difícil per a una dona sense ingressos propis i amb fills denunciar l'home que la maltracta. És precís treballar sobre els homes de manera especial. Si potenciem els valors del total de la societat, eradicarem la violència i podrem eliminar el domini masculista d'un gènere sobre l'altre. Es precisa la complicitat d'un gènere amb l'altre.

## **Com es pot visualitzar el paper de la dona?**

Amb estudis d'ús del temps s'ha demostrat l'aportació de la dona en números econòmics. La seva tasca té un valor econòmic dins el PIB. Les tasques “naturalitzades” (atribuïdes per la societat) a la dona sumen en total una doble o una triple jornada laboral. En molts països, la seva feina ajuda a disminuir la pobresa entre un 10 o un 20% gràcies al seu treball familiar i comunitari. Els homes quan no treballen, estan en període d'oci: juguen, miren la tele, però no cuiden, cuinen o eduquen.

## **“Cada dia hi ha moltes Ciudad Juárez arreu del món”**

**Un dels principals reptes en molts països del Sud és la prostitució. A més, per pura estadística, 1 de cada tres dones serà víctima d'abusos al món.**

Tot allò que sigui forçar o privar d'un dret està en el camp de la denúncia i vulnera els drets humans. No pot ser que encara hi hagi esclavatge sexual en ple segle XXI. Això no ho podem permetre i, a més, que es generin fortunes i que hi hagi tantes morts. Ciudad Juárez o Pernambuco són símbols de llocs on impera el femicidi. A Pernambuco han estat assassinades 267 dones en un any. Cada dia hi ha moltes Ciudad Juárez o Pernambucos!



# Àfrica subsahariana

## El dret a l'aigua en un continent assedegat



M. B. - ACCD

### ÀREA A. S. - ACCD

**El mes d'octubre ha estat designat per algunes entitats com l'Octubre Blau, per tal de reivindicar l'accés equitatiu de totes les persones a l'aigua. A més, el 17 del mateix mes, considerat el dia Internacional per a l'Eradicació de la Pobresa, ha servit per relacionar aquests dos factors que es retroalimenten sovint.**

Dades de Nacions Unides ens revelen que el 2025, més de 2.800 milions de persones a tot el món viuran en països o regions on hi haurà mancança d'aigua, és a dir, que la disponibilitat d'aigua per habitant serà inferior als 1.700 metres cúbics l'any, llindar necessari per a

cobrir les necessitats d'aigua per a l'agricultura, la indústria, l'ús domèstic, l'energia i el medi ambient. En la major part del món, el problema no és tant la manca d'aigua sinó l'accés a la mateixa. En el cas d'Àfrica Subsahariana el problema és especialment greu donat que només el 56 % de la població té accés a aigua potable i el 37% a condicions de sanejament, segons dades de la OMS. Considerant el dret a l'aigua com un dret essencial, la Cooperació Catalana assumeix en el seu Pla Director el dret a la salut i a l'aigua com un dels seus objectius estratègics.

Són nombroses les entitats catalanes que amb aquest paral·lelisme

duen a terme projectes per a la millora de les condicions de vida i reducció de la pobresa de les poblacions d'Àfrica subsahariana mitjançant l'accés a l'aigua. Es donen dos enfocaments bàsics a l'hora d'abordar les intervencions en la millora de l'accés a l'aigua en els projectes de les entitats catalanes: l'accés a l'aigua i el sanejament com a eix principal de la intervenció, la millora de les capacitats productives com a eix principal i l'aigua com a complement.

### Els projectes

Considerant el dret a l'aigua com a eix vertebrador de la intervenció, alguns dels projectes de millora de

l'accés a l'aigua als quals dona suport l'ACCD són:

### **1- Projectes que preveuen la millora de l'accés i la gestió de l'aigua i els serveis de sanejament bàsics com a sector principal de la intervenció:**

⇒ **AIGUA PEL SAHEL** – Burkina Faso (2006-07) – Construcció de pous d'aigua a diferents poblats del país amb l'objectiu de millorar la situació de les dones, la salut de la població i permetre que es dediqui més temps a activitats hortícoles i de reforestació.

⇒ **GEÒLEGS DEL MÓN** – Burkina Faso (2006-2007) – Projectes de construcció, recuperació i manteniment de pous i creació i capacitatció de comitès de manteniment i gestió del recurs hídric. També preveu crear un model hidrogeològic que garanteixi la sostenibilitat futura dels recursos hídrics.

⇒ **INTERMÓN-OXFAM** – Etiòpia (2005-07) – Programa d'aigua a Etiòpia, amb l'objectiu de millorar substancialment l'accés de la població a l'aigua potable i reduir el temps dedicat a la recerca d'aigua sobretot per part de dones i nenes.

⇒ **ENGINYERIA SENSE FRONTERES** – Camerun (2006-07) – Programa de millora de la qualitat de vida en barris d'habitatge informal de la ciutat de Yaoundé, que persegueix incrementar les capacitats dels habitants dels barris informals de Yaoundé consolidant un procés de millora dels serveis urbans bàsics a través de la participació de la po-

blació dels barris organitzada en comitès de desenvolupament, associacions veïnals i comitès de gestió i implica les autoritats locals en la millora dels barris, la millora de les infraestructures (espais públics, aigua i sanejament) i la promoció d'iniciatives econòmiques i de l'ocupació als barris.

⇒ **ENGINYERIA SENSE FRONTERES** – Moçambic (2007) – Millora de l'abastiment d'aigua en les localitats de Panda, Doane i Mayume, que es concreta en la millora de l'accés a l'aigua de la xarxa primària de salut de la província d'Inhambane.

⇒ **AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA I FONDS CATALÀ DE COOPERACIÓ** – Senegal (2007) – Assessorament tècnic de l'ACA per a determinar la viabilitat del projecte de canalització d'aigua al poblat de d'Ndiossy (Linguere, regió de Louga) des d'uns pous ja existents amb la creació de quatre fonts als punts de consum i la possibilitat d'estendre el projecte fins a la comunitat veïna de Thille i de planificar les fonts necessàries previstes.

### **2- Projectes que preveuen la millora de les capacitats productives, amb un component d'accés a l'aigua per a l'agricultura i que es centren fonamentalment en la millora dels sistemes d'irrigació.**

⇒ **FAO – ETIÒPIA** (2006). El projecte "Diversificació de cultius i desenvolupament del mercat agrícola" contempla la irrigació de cultius a petita escala, la millora de la gestió dels nivells d'aigua a partir de l'existència d'aquests sistemes

d'irrigació a petita escala; i la millora de la gestió de recursos naturals a través del desenvolupament comunitari de microconques amb la participació dels camperols beneficiaris.

⇒ **FAO – Burkina Faso** (2006) - El projecte "Gestió de l'aigua per a la intensificació agrícola" preveu contribuir a la lluita contra la inseguretat alimentària i la pobresa en el medi rural a través de la difusió i aplicació de tècniques de gestió i utilització de l'aigua per a intensificar la producció agrícola.

⇒ **ÀFRICA VIVA** – Burkina Faso (2006-07) - Amb el projecte "l'Acció de cooperació al Departament d'Ouessa per l'abastiment d'aigua" es preveu la construcció de dos pous per als conreus de les agrupacions de dones. També contempla formacions adreçades a les dones amb especial èmfasi en la comercialització de la producció.

Finalment, i per tal d'aglutinar els esforços en la lluita per a la reducció de la pobresa, cal destacar la importància de les xarxes internacionals i regionals existents en l'àmbit de l'accés a l'aigua i el sanejament que estan realitzant una important tasca de difusió de la problemàtica i reivindicació de l'accés a l'aigua per tothom, com són la xarxa WASH, la campanya Blueoctober o l'Àfrica Water Network, la propera reunió de la qual tindrà lloc a Johannesburg del 14 al 18 de novembre de 2007 en el marc del Seminari Africà Regional sobre Alternatives a la Privatització de l'Aigua

## El Fèlix, l'huracà oblidat

F. C. M. - ACCD

L'agenda mediàtica de catàstrofes humanes està en constant ebullició. Sempre que passa un terratrèmol, un huracà o l'esclat d'una guerra aquest esdevé de cop el centre d'atenció dels mitjans de comunicació en detriment d'altres situacions igual de nefastes, però que ja no són d'actualitat. Però que no siguin d'actualitat no vol dir que la situació s'hagi resolt. Això és el que li ha passat a la costa atlàntica de Nicaragua arran del pas de l'huracà Fèlix.

El 4 de setembre va irrompre amb força 5 l'huracà Fèlix a la zona septentrional de la Regió Autònoma de l'Atlàntic Nord (RAAN) de Nicaragua, tocant a la frontera amb Hondures. El llegat d'aquesta incle-

mència meteorològica va ser l'afectació a més de 200.000 persones, més de 20.000 vivendes destrossades en diferents graus i també la destrucció de prop de 250 edificis públics, comptant-hi escoles i centres de salut. Aquest panorama és el que es va trobar la delegació de l'ACCD que va visitar la zona la segona setmana d'octubre per evaluar els danys causats per l'huracà. La comitiva catalana estava encapçalada pel director general de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària de la Generalitat, David Minoves.

### Les víctimes

Les destrosses no han estat només materials, també han tingut un cost en vides i han afectat també el sistema productiu. Hi ha hagut

unes 300 víctimes entre morts i desapareguts. Pel que fa la producció, cal tenir en compte que la pesca hi té un paper determinant, a part de l'agricultura. S'ha destrossat l'únic port marítim, el de Bilwi, i han quedat inutilitzades gairebé totes les 200 barques de pesca existents a la costa. A més, 300 comunitats agrícoles de l'interior han quedat molt tocades, obligant a parar el procés agrícola. Per això, gran part de l'ajuda d'emergència ha anat destinada a alimentar la població i a aconseguir-els-hi un sostre provisional.

Ara comença la tasca de reconstrucció per aconseguir un cobert estable i, alhora, dotar les comunitats d'eines per a gestionar la pròpia subsistència i també de refugis sòlids en casos d'emergència que tinguin altres utilitats habituals: escoles o centres de salut.

El pas de l'huracà també va afectar parcialment la reserva de Bosawás i la seva àrea perimetral. Aquesta zona va quedar poc tocada, però no així les més d'1,3 milions d'hectàrees de boscos que han quedat amb 427 milions d'arbres arrencats o partits pel tronc. Aquestes restes vegetals tenen un risc enorme d'incendi, sobretot ara que ve l'època seca i que els pagesos tenen el costum de cremar els rostolls després de la collita. Tot aquest escenari deixat pel Fèlix i la seva posterior reconstrucció ha estat quantificat en 300 milions de dòlars



F. C. M. - ACCD

# ¿Kiamka sât sât bahara iwi ba Nicaragua bui kulkanka yabisa ki?

F. C. M. - ACCD

Nicaragua assumeix la seva diversitat? Això és el que vol dir el titular en miskitu. La resposta seria sí, però... La majoria de països d'Amèrica no han assumit com a pròpies les cultures originàries i sí que ho han fet amb les cultures colonials. No obstant, cada cop més el respecte a la diversitat va creixent de manera desigual. El país centreamericà va començar a fer-ho de manera legal el 1987 quan va concedir l'autonomia a la regió atlàntica.

La zona limítrof amb el Carib ha estat tradicionalment molt arraonada dins la història nicaragüenca. No va ser plenament incorporada per l'Estat fins a mitjans del segle XIX i les comunicacions terrestres, encara avui en dia, són poc consistents amb la capital Managua. Això ha fet que tradicionalment sempre hagi estat la zona més agrícola (75% de població rural a la zona, per un 40% de mitjana estatal) i més endarrerida, ja que el mapa de pobresa extrema gairebé es monopolitza en aquest espai, sobretot a la zona més septentrional i propera amb Honduras.

Aquest aïllament ha permès que avui encara visquin amb certa intensitat la seva identitat unes



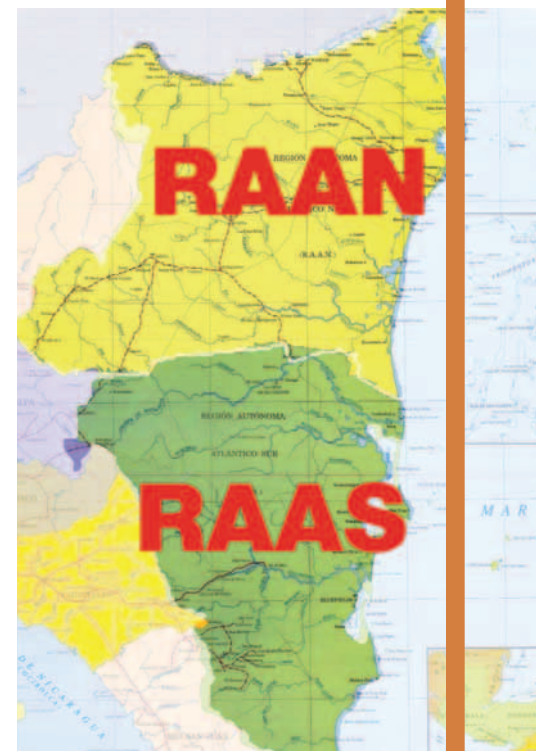
130.000 persones. Aquest col·lectiu està format per miskitus, la gran majoria, creoles, garífonos, mayangues i rames. La resta de la població, els mestissos, que bàsicament són població autòctona aculturada, com a pràcticament a tot el continent.

## L'arribada de l'autonomia

Els pobles originaris es van articular per defensar els seus drets a través de Yatama, un partit que defensa la pluralitat a la costa atlàntica, que va tenir un paper determinant durant el conflicte armat dels vuitanta. Això va permetre que el 1987, s'aprovés la llei 28, que reconeixia el dret de la zona al seu propi autogovern i dotava de drets culturals i lingüístics a les comunitats autòctones. Aquesta experiència és gairebé inèdita a tot el con-

inent americà. A més, es va aprovar en plena guerra entre el govern sandinista i la Contra. Aquest caràcter excepcional no ha vingut acompanyat pas d'un aprofundiment en les competències i en els recursos després de dues dècades. Els 16 anys de governs liberals després de la pau van aturar el procés i només es mantenia de nom l'autonomia, dividida en dues zones independents: la Regió Autònoma de l'Atlàntic Nord (RAAN) i la de l'Atlàntic Sud (RAAS). Només es va ampliar el procés autonomista arran de l'aprovació de la llei 445, que aprofundia la descentralització al dividir la zona en territoris i comunitats.

Ara, el pacte entre Yatama i el govern central sandinista cerca començar a aplicar d'una vegada per totes el model autonomista



# Amèrica Sud

## El respecte dels drets col·lectius a l'Assemblea Constituent de l'Equador



S. S. - ACCD

**J. C. R. - ACCD**

**El 30 de setembre els i les equatorianes van escollir els seus representants a l'Assemblea Constituent que ha de redactar una nova constitució. Els afeblits moviments indígenes hi busquen el seu lloc.**

Durant la campanya, els candidats a conformar l'Assemblea Constituent de l'Equador han promès treball, habitatge i crèdits com a qualsevol altre procés electoral. El debat se centra en la reorganitza-

ció territorial, la descentralització, el presidencialisme, l'administració de justícia... però gens sobre els drets col·lectius dels pobles indígenes. En canvi, a la darrera constitució, del 1998, sí que se'n va parlar; llavors el moviment indígena tenia una forta presència i la constitució vigent va ser precisament fruit de l'aliança entre el moviment indígena i els socialcristians. El més paradoxal és que l'actual constitució defensa, d'una banda, els drets col·lectius i les institucions indígenes, i d'altra,

totes les regles del consens de Washington de lliure mercat, desregularització i privatització.

En els darrers anys el moviment indígena i les classes mitjanes de Quito han aconseguit destituir a tres presidents corruptes. El primer fou Abdalá Bucaram; la seva desastrosa gestió econòmica i els seus freqüents escàndols van provocar protestes populars massives i una vaga general i el Congrés va optar per destituir-lo per "incapacitat mental" l'any 1997. El va seguir Jamil Mahuad, que va decretar un *feriado bancario* que va colapsar el sistema financer equatorià, milers d'estalviadors van perdre els seus diners i la recessió va obligar milions de persones a emigrar. La situació es va polaritzar amb la dolarització de l'economia adoptada per Mahuad el 2000.

Després del cop d'Estat donat amb el coronel Lucio Gutiérrez, el moviment indígena va creure que podria governar amb aquest sinistre personatge de la intel·ligència de l'exèrcit i es van presentar a les eleccions del 2002. Les van guanyar, però la traïció del coronel i dels *ponchos dorados* no es va fer esperar i el braç polític indígena, el Pachakutik, en va sortir seriosament afectat. El 2005, Gutiérrez va





S. S. - ACCD

a treballar a la burocràcia no volguessin deixar-la, va demostrar la seva miopia analítica i va obtenir tan sols un 2'19% dels vots: ni tan sols els indígenes van votar Pachakutik!

### La unió de la diversitat

En aquesta situació s'enfronta el moviment indígena completament dividit a l'Assemblea Constituent, la convocatòria de la qual es va aprovar el darrer 15 d'abril amb un clar 80% dels vots.

Els mesos de govern i la lluita constant entre Correa i els mitjans de comunicació, així com l'especulació que està fent que pugin els preus de la cistella bàsica, faran segur que baixi el suport a Alianza País però és previsible que encara mantingui la majoria a la nova Constituent.

Alhora, el president Correa ha sabut posicionar en el seu govern indígenes no vinculats al moviment però que donen una imatge de sensibilitat que podria indicar que la nova constitució millori la situació dels drets col·lectius, de defensa de la cultura, la llengua i el territori, seguint la Declaració –no vinculant- dels Pobles Indígenes aprovada per l'ONU el 13 de setembre d'enguany.

Malauradament, l'actual constitució sí és vinculant, tot i que irrespectada, i ningú sembla pensar en el retrocés que significaria oblidar els drets col·lectius dels indígenes, que per la seva part tan sols esperen que no es retrocedeixi



ser expulsat pel *movimiento de los forajidos* i en el seu lloc va ser nomenat el seu vicepresident, el cardòleg Alfredo Palacio, que va governar dos anys sense pena ni glòria aparent.

Una excepció del seu mandat fou l'expulsió, via no renovació de la concessió, de la petrolera OXY,

l'encarregat de la qual va ser el jove ministre d'economia Rafael Correa. Palacio el va destituir, però Correa va aprofitar la popularitat aconseguida al front del ministeri per a presentar-se com a candidat a les presidencials. El moviment indígena, encapçalat per Luis Macas i encara més desprestigiats després que tots aquells que havien entrat

## Perú: dos mesos després del terratrèmol comença la fase de reconstrucció



I. C. T. - ACCD

### I. C. T. - ACCD

Entre el 26 de setembre i el 6 d'octubre, un equip de l'ACCD es va desplaçar al Perú amb l'objectiu de visitar les zones afectades pel sisme el 15 d'agost. Un terratrèmol de 7,9 graus en l'escala de Richter va sacsejar les zones de Cañete, Chíncha, Pisco i Ica, al sud de la capital del Perú, provocant grans destrosses materials i 591 víctimes mortals.

Les conseqüències humanes del terratrèmol han resultat catastròfiques. El panorama segueix essent dantesca després de tot aquest temps: més de 47.000 vivendes han resultat afectades, així com gran part de les infraestructures del país: escoles, pous d'aigua, hospitals... Però també cal tenir presents aquells efectes que, tot i no ser visibles, són tant o més importants que les pèrdues materials. Els efectes psicològics que el terratrèmol ha deixat en la població han estat molt importants, fins al punt que molts dels afectats encara viuen amb la por que el terratrèmol es torni a repetir, la qual cosa, a més, també repercuteix en les activitats tant quotidianes com l'anar a treballar o a l'escola.

Ara que la fase d'emergència està finalitzant i comença la fase de reconstrucció, la delegació de l'ACCD va aprofitar la visita per veure els projectes que ONG com Intermón-Oxfam, Ajuda en Acció, Acció contra la Fam, Creu Roja i Metges Sense Fronteres van desplegar per a donar resposta en l'emergència i els que preparen per a la fase de reconstrucció. Alguns d'ells han estat finançats per l'ACCD i d'altres es presentaran a la convocatòria que es farà ad-hoc per a la reconstrucció. Aquests van ser els principals

objectius sobre els quals es va plantejar la visita:

- ⇒ Conèixer els projectes d'emergència als quals l'ACCD ja dona suport i identificar propostes d'actuació de post-emergència susceptibles de finançament.
- ⇒ Avaluar les zones geogràfiques d'actuació prioritàries.
- ⇒ Avaluar els sectors més malmesos i susceptibles de ser prioritzats en les actuacions.
- ⇒ Entrevistar-se amb els agents de cooperació que estan a terreny per poder rebre impressions de primera mà sobre les conseqüències provocades pel terratrèmol i la resposta donada tant per les autoritats locals com per les Organitzacions Internacionals i ONG presents a la zona.

### L'actuació de l'ACCD

Aquesta aproximació a la zona ha servit fonamentalment perquè l'ACCD focalitzés les zones i sectors prioritaris de la seva actuació en la segona fase: l'actuació se centrarà a la regió de Chíncha, Ica i Pisco; i s'actuarà principalment en els sectors de l'aigua i el sanejament, l'aixopluc, la salut psicosocial i l'accés a medis de vida, sobretot a les àrees rurals més allunyades dels nuclis urbans



# Txad: un futur incert

## X. B. - ACCD

**El 3 d'octubre representants dels quatre principals grups rebels txadians van signar un acord de cessament d'hostilitats amb el Govern del Txad. Si bé la signatura d'aquest acord ha estat envoltada de dubtes i comentaris antagònics per part de les diferents parts signants, obre la porta a una certa estabilitat a l'est del país.**

Tal com reflecteix l'Informe de Desenvolupament Humà de l'any 2006 del PNUD, el Txad està considerat un dels països més subdesenvolupats del planeta: ocupa el lloc 171 (de 177 països) d'acord amb el seu Índex de Desenvolupament Humà (IDH). Aproximadament un 80% dels seus 9,1 milions d'habitants viuen amb menys d'un dòlar al dia, considerat com el llindar de pobresa absoluta pel Banc Mundial.

Malgrat tenir un alt potencial econòmic gràcies a la seva producció de petroli, aquest no s'ha traduït en millores econòmiques i socials de la població. El país està immers en una crisi interna que, combinada amb els efectes del conflicte a Darfur, fa que el país aculli poc més de 500.000 persones desplaçades.

## L'afegit dels refugiats

D'aquestes 500.000 persones desplaçades, 230.000 d'elles són persones refugiades provinents de la veïna regió de Darfur, que van arribar a l'est del país entre el 2003 i 2006. 45.000 més, provinents de la República Centreafricana i arribats durant els dos darrers anys, es tro-


ben repartits en quatre camps de refugiats del sud del Txad. A aquesta xifra cal sumar les gairebé 180.000 persones desplaçades internes, persones de nacionalitat txadiana que, també a l'est del país, s'han vist forçades a deixar les seves llars, els seus cultius i el seu bestiar fugint dels atacs dels diferents grups rebels que allí operen. Aquesta situació d'alta vulnerabilitat estructural combinada amb l'impacte del conflicte de Darfur al veí Sudan, els efectes del conflicte intern a la República Centreafricana i les lluites internes per derrocar el president (suposadament amb el suport de Sudan) han originat una crisi humana de grans dimensions.

Una recent visita de l'ACCD al Txad a primers d'octubre ha pogut copsar de ben a prop aquesta realitat i poder dialogar amb actors directament implicats en la resposta humanitària a aquesta crisi. Tres grans elements esdevenen les principals preocupacions de la comunitat humanitària present a l'est del país:

**1.- L'atenció als desplaçats:** El repte tant per a les ONG com per a les agències de Nacions Unides (en particular l'ACNUR) és donar assistència a aquesta població i assegurar-ne la seva protecció i garantir-los el procés de retorn a les seves zones d'origen, i evitar que siguin retornats de forma forçosa per part del govern.

**2.- L'assistència a la població refugiada sudanesa:** Caldrà mantenir els esforços per continuar treballant amb aquest grup de població i adaptar les metodologies de treball a aquesta nova fase, tot confiant en un retorn als seus llocs d'origen en un futur no gaire llunyà.

**3.- El desplegament de les forces de la Unió Europea (UE):** La resolució 1778 (2007) de les Nacions Unides aprovada el 25 de setembre autoritza la UE a desplegar una missió que haurà de contribuir a la protecció de la població civil, en particular població desplaçada i refugiada, i a facilitar les activitats humanitàries a la zona.

El futur del Txad és incert. I fora bo que la comunitat internacional mesuri l'impacte potencial de les accions que desenvolupi a la regió a fi que aquest futur pugui ser una mica més favorable per aquells que han de ser l'objecte de la nostra atenció: la població civil 



X. B. - ACCD

# Sensibilització

“Al continent americà no hi ha diàleg social, hi ha assassinats de líders sindicals”



F. C. M. - ACCD

**F. C. M. - ACCD**

**El sindicalisme del continent americà està en procés d'articulació, de manera paral·lela amb la lluita per la consolidació democràtica i el repartiment de la riquesa. En parlem amb Víctor Báez Mosqueira, secretari general de l'Organització Regional Interamericana de Treballadors - Confederació Sindical Internacional (ORIT - CSI).**

**Costa Rica ha aprovat per referèndum adherir-se al Tractat de Lliure Comerç (TLC) amb els EUA, acord comercial subscrit ja per diferents estats de la regió.**

Nosaltres ens oposem al TLC plantejat pels EUA perquè els drets dels treballadors no depenen només del que està escrit, sinó que cal un espai i model per a què siguin vigents. Cal un marc polític adequat i el model neoliberal no accepta aquest sistema de drets. Vaig estar com a observador d'aquest procés i a Costa Rica es podia haver guanyat, però el govern costariqueny no tan sols va mobilitzar els seus recursos per guanyar el referèndum sinó que també va guanyar gràcies als diners de la part nord-americana conjuntament amb la de les seves multinacionals. Ara cal una visió de desenvolupament que sigui

vàlida i que es contraposi al model neoliberal. Al continent americà no hi ha diàleg social, hi ha assassinats de líders sindicals, no hi ha regulació col·lectiva en molts països. Com deia Frei Betto, les polítiques socials poden ser estructurals o assistencialistes, però quan marxa el cooperant cal veure si el beneficiari avança o retrocedeix.

**Quins són els punts de discrepància amb el TLC?**

Les inversions no van al desenvolupament local, arriben i marxen quan volen, s'anul·la la capacitat dels estats per a fer polítiques pròpies públiques. I aquestes polítiques són fonamentals per al desenvolupament. Després del tractat s'ha comprovat que les empreses fan més comerç entre elles que no pas potenciant el mercat interior. A part, els bancs no inverteixen al país i només recullen capitals. Aquí a Europa els fons de cohesió han ajudat molt, però aquest model no s'aplica a països en vies de desenvolupament.

**Les maquiles són la bèstia negra del sindicalisme americà.**

Ho van vendre als estats amb promeses false de transferència de tecnologia, de connexió amb la productivitat local, i no cal parlar dels drets de les treballadores i treballadors. No han servit mai com a catalitzador industrial, només han

servit per a crear treballs escombraria, no donen estabilitat ni són bons. A més, és una cursa cap a l'abisme, perquè amb les maquiles sempre hi ha estats que estan competint amb salaris més baixos. Mèxic va apostar fortament per les maquiles i ara marxen totes cap a Àsia.

### **Com està la unificació dels dos principals corrents sindicals a nivell mundial i regional?**

Cada cop es confirma més que el dret dels treballadors va lligat al model sindical. Ara estem creant sintonies entre els sindicats, des de Canadà fins a Argentina. Properament crearem la Confederació Sindical de les Amèriques i estem propiciant la Plataforma del Desenvolupament de les Amèriques. Cada cop més els sindicats van convergint en els diagnòstics i els objectius. No obstant, encara el model sindical no està fort del tot. Hi ha un sindicalisme molt fort als extrems del continent, però al centre hi ha molta atomització organitzativa. Però sobretot hem d'apuntalar els governs progressistes. Cal que el moviment sindical es lligui amb altres sectors socials per avançar.

### **En un continent majoritàriament agrícola, quina és la relació amb el moviment camperol?**

Té una importància fonamental i és un dels catalitzadors del canvi. Cada cop hi ha més sinergies entre els dos sectors. Els treballadors urbans han de ser conscients de la lluita de la reforma agrària, al cap i a la fi tots en sortim beneficiats. És una manera més de democratitzar la riquesa i d'acabar amb latifundis del tamany de molts països europeus



F. C. M. - ACCD

## **L'ACCD obre una convocatòria específica per a agents sindicals**

### **A. G-A. B. - ACCD**

**Les organitzacions sindicals són agents clau de la cooperació per al desenvolupament atès que la seva raó de ser originària es fonamenta en els principis de justícia i de solidaritat, de transformació social, de defensa dels drets humans i d'enfortiment democràtic.**

Així mateix, el seu àmbit d'actuació natural està directament vinculat a la generació de condicions de desenvolupament i es concentra en l'impuls i enfortiment d'espais de concertació i participació i, particularment, en la defensa, promoció i acompliment integral dels drets humans laborals, drets recollits en els convenis i recomanacions de l'Organització Internacional del Treball - OIT - així com en la majoria de constitucions i ordenaments jurídics dels països socis. En els darrers anys, les organitzacions sindi-

cals catalanes han anat obrint línies d'intervenció que esdevenen estratègiques en el marc del Pla Director 2007-2010, en camps com l'apoderament d'actors sindicals, la creació de ciutadania crítica i plenament conscient dels seus drets, l'enfortiment de les organitzacions sindicals i la millora de la seva capacitat d'incidència política en l'àmbit dels drets humans laborals i sindicals a nivell local, nacional i regional, entre d'altres.

En aquest sentit, enguany l'ACCD pretén contribuir a reforçar el paper del conjunt de les organitzacions sindicals amb l'establiment d'una convocatòria específica que reculli les especificitats i potencialitats de les organitzacions sindicals com a agents de desenvolupament en coherència amb els objectius que marca el Pla Director 2007-2010 de Cooperació per al desenvolupament



# BREUS

## Concedides 4 beques per a estades de joves cooperants a UNIFEM

Quatre joves cooperants catalanes començaran aquesta tardor tasques de suport a les oficines regionals i subregionals d'UNIFEM, el Fons de Desenvolupament de Nacions Unides per a les Dones, al Marroc, Uruguai, Equador i Guatemala. Aquestes beques, amb una dotació total de 72.000 euros, són fruit del conveni que l'ACCD i UNIFEM van signar el 2006 per acompanyar iniciatives d'aquest fons de Nacions Unides adreçades a l'empoderament de les dones en l'àmbit dels drets humans, econòm-



mics i socials, la reducció de la pobresa i la lluita contra la violència sexista.

d'aquest fenomen, l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed), amb el suport de l'ACCD i l'AECI, va organitzar del 15 al 16 d'octubre a Barcelona el Fòrum Remeses i Desenvolupament amb l'objectiu d'estudiar si l'efecte de les remeses sobre el desenvolupament podria augmentar amb accions de cooperació públiques o privades o bé per iniciativa dels mateixos immigrants. La jornada va comptar amb la intervenció del director de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Andreu Felip.

## Guia per al consum de productes de comerç just en Institucions Públiques

L'ACCD, l'Agència Catalana del Consum i l'ONG Setem van presentar conjuntament el 30 d'octubre la *Guia per al consum de productes de comerç just en Institucions Públiques*. L'objectiu de la iniciativa és que arribi aquest nou model de consum responsable a totes les màquines automàtiques de begudes calentes, bars i cafeteries de les dependències de la Generalitat i els seus organismes autònoms. Des de l'ACCD s'ha adoptat com una de les línies d'actuació prioritàries d'actuació el foment d'alternatives a les regles injustes del comerç internacional. Així, es volen executar accions vinculades a la compra pública ètica que incloguin garanties i criteris ètics, socials i mediambientals en la contractació, compra i consum de productes de comerç just.

## Premi de periodisme solidari Memorial Joan Gomis per als programes de Catalunya Ràdio a Moçambic

El 4 d'octubre es van lliurar a Barcelona els premis de periodisme solidari Memorial Joan Gomis. Un dels premiats va ser el programa *Els Matins de Catalunya Ràdio*, dirigit per Antoni Bassas, per les seves emissions des de Moçambic del mes d'abril. Aquest programa es va realitzar amb el suport de l'ACCD i l'Obra Social de Caixa Catalunya i va donar a conèixer els oients de Catalunya Ràdio la realitat d'aquest país africà i algunes de les principals iniciatives i projectes de cooperació que s'hi duen a terme. El premi Memorial Joan Gomis l'organitzen les enti-

tats Justícia i Pau i Fundació per la Pau, entre altres, i recorda la figura de qui va ser president de les federacions catalanes d'ONG pel Desenvolupament i per la Pau, desaparegut anys enrere.

## Fòrum Remeses i Desenvolupament

La comunitat immigrada és responsable del principal esforç internacional de solidaritat. Els seus enviaments globals de remeses a països del Sud van superar els 200.000 milions de dòlars el 2005. Davant de la importància

# Cultura solidària

El bo i millor de la fotografia de casa nostra ha aprofitat el seu objectiu a la realitat de la vida quotidiana de milions de persones. No cal que sigui aquella que es defineix com a "crua". Simplement és la que és. Només esdevé crua comparant-la amb la nostra quotidianitat, ja que els desafiaments diaris són diferents. Tot i les dificultats, les mirades dels fotografiats i fotografiades transmeten intensitat, convicció, voluntat d'afrontar el món que els ha tocat viure. Alhora, aquestes mirades permeten copsar que no hi ha pas

gaires diferències entre les distintes comunitats humanes del planeta. I en aquest diagnòstic coincideixen els diferents personatges públics que han escrit els pensaments que els inspiraven les imatges, alguns dels quals provinents dels països del Sud i bons coneixedors d'aquesta realitat. Aquest llibre va sorgir de l'exposició del mateix nom, realitzada amb la voluntat de portar a terme un projecte solidari en comunitats agrícoles de Guatemala en l'àmbit de la governança i la gestió dels productes de la terra.



**Els ulls i la paraula**

**Autors Diversos**  
**Ed. 62**



**Radiolina**

L'alterglobalitzador més mediàtic torna amb *Radiolina*. Com tots els seus treballs, aquest és un recull vital de les seves experiències dels darrers anys. Ho fa a través de les diferents realitats socials que ha conegut arran de molts viatges o de les diferents trobades fetes amb col·lectius, com el de la ràdio argentina La Colifata, gestionada per pacients psiquiàtrics.



**Tíbet, l'èxode**

El fotògraf Àngel López Soto és l'autor de les fotografies del país dels lames que es pot veure a la Casa del Tíbet de Barcelona. Aquesta exposició va ser inaugurada pel Dalai Lama durant la seva visita a Catalunya. Podem trobar-hi instantànies on podem observar assentaments de refugiats a l'Índia i el Nepal o la fugida d'aquests a través del Nangpa, un pas a 6.000 metres d'altura.



**Half moon**

Ser membre d'una nació sense estat de més de quaranta milions de persones en la zona potencialment més conflictiva del planeta. Això és ser kurd avui en dia. Aquesta pel·lícula és un fresc de com viu aquest poble, ara de crua actualitat per l'enfrontament que mantenen les milícies independentistes amb l'exèrcit turc.

**GRÀCIES A TOT HOM!**

**FESTA DE LA  
COOPERACIÓ  
CATALANA**

dissabte, 6 d'octubre d'11 a 20 h  
al Parc de la Ciutadella de Barcelona

Entrada lliure